

Ungdommens Hus i Fredericia

Af Jesper Larsen i samarbejde med Jane Findahl Lindskov og Uffe Steiner Jensen

Tekst: Jesper Larsen

Foto: Lars Lindskov, Stine Hansen (forside foto), Michael Dahl, Jesper Larsen samt arkiv.dk

Korrektur: Malene Hornum

Tak til Michael Dahl, Stine Hansen, Jane Findahl Lindskov, Uffe Steiner Jensen, Lars Lindskov og Malene Hornum. I kan ikke belastes fejl og mangler i det endelige resultat, hvilket kun står for min regning, men uden jer ingen tekst. Tak!

Jesper Larsen september 2021

Prolog

Hvorfor kom der et ungdomshus i Fredericia i 2001?

Ungdommens Hus blev skabt som en del af et indledende forsøg til planloven, i Fredericia igennem byfornyelsesprojektet benævnt Kvarterplanen. Samtidig manglede der rum til det rytmiske øvecenter Lydmuren og fritids- og ungdomsklubben Remisen. Denne situation skabte et unikt samskabende planlægningsarbejde imellem byråd, unge mennesker og rytmiske musikere.

Ungdommens Hus åbnede i 2001, men fra 2003 blev huset indrulleret i en politisk vision – Vision 2012 (Byrådet, Fredericia 2003). Med denne vision ønskede byrådet i Fredericia, at borgeren fik mulighed for at tage ansvar, eller mere præcist, at børn og unge fik mulighed for at tage et forpligtende ansvar på sig.

Det skete i Ungdommens Hus igennem forskellige sociale og kulturelle projekter, i et ligeværdigt samarbejde imellem medarbejdere og unge og med store bidrag, ikke alene, men i en sammenhængende organisering på klub- og ungeområdet, i samspil med ungdomsskole, ungdomscenter og klubområdet (fra 2007 Klub 7000). Denne sammenhæng udgjorde en hjørnepille i den ungdomspolitiske strategi i Fredericia Kommune.

Herved blev Ungdommens Hus en central instans i udviklingen af en ny ungdomspædagogik, et læringsmiljø og et praksisfællesskab, der lærte de unge at tage ansvar for sig selv, kammerater og samfundet Fredericia, men samtidig rakte de unge og medarbejdernes praksis langt ud over ungdomshuset, Fredericia og Danmark - den nåede videre ud til unge i Europa og andre dele af verden.

Hvorfor lyser gadelampen? En indledende omvej

Denne tekst starter, i prologen, i spørgsmålet: Hvorfor fik byens unge og det rytmiske musikliv et ungdomshus? Inden der gives et uddybende svar på overskriftens spørgsmål, tager dette afsnit en lille omvej.

Forskellige aktører har til alle tider forandret verden og samfund. Begrebet aktør skal i denne sammenhæng ses både som mennesker (det humane) og det ikke-menneskelige (det materielle/non-humane). Lad os tage et eksempel, der tager udgangspunkt i spørgsmålet: Hvorfor lyser gadelampen?

Lys i gadelamper er nok for mennesker i vores samtid en selvfølgelighed. Men hvis vi for en stund forkaster "lys i gadelamper" som en selvfølgelighed og begynder at opspore de aktører, der indgår i forbindelser med hinanden, og som netop igennem disse forbindelser konstruerer "lys i gadelampen", så vil vi måske få øje på mængder af aktører i relationelle og processuelle forbindelser, som er forudsætningen for lyset i lampen. Lad os tage et eksempel.

H.C. Ørsted (human) opdagede elektromagnetismen via to elementer, en kompasnål og en ledning (materielle/non-humane). Han så, at kompasnålen blev påvirket af ledningen, og denne opdagelse blev afgørende for, at vi i dag har elektricitet overalt i samfundet. Samfundet *forskød* sig og blev et *andet* samfund end før Ørsteds opdagelse - der kom mere lys over landet, flere ledninger, glødepærer, kraftværker, vindmøller etc.

Gadelamper lyser, bl.a. på grund af Ørsteds opdagelse. Men det er værd at bemærke, at Ørsted ikke kunne have gjort den opdagelse uden ledningen og kompasset, som ikke er Ørsteds opfindelser, men helt andre personers – aktører, som Ørsted så bliver forbundet til igennem ledningen og kompasset.

Og hvorfor så dette naturvidenskabelige eksempel i en historie om et ungdommens hus i Fredericia. Min vigtigste pointe er den, at det ikke er muligt at pege på enkelte fænomener og bevæggrunde, enkelte mennesker, når man vil forklare et ungdomshus. Den opmærksomme læser vil se, at der er mange relationer imellem mennesker, visioner, politikker, dokumenter (her i form af billeder af de dominerende dokumenter), organisationer, pædagogikker, og det er netop deres processuelle forbundethed, der får noget til at ske, og her, at et ungdomshus og en særlig ungdomspædagogik bliver til og udvikler sig. Omvendt vil man også kunne pege på, at det er *manglende* forbundethed imellem forskellige aktører, der får noget til at sygne hen.

Billede til venstre: Ungdommens Grundlovsdag 5. juni 1999 i den gamle godsbanegård, der blev til ungdomshus. Foto: Lars Lindskov.

Jeg beskriver i denne tekst Ungdommens Hus' tilblivelse med afsæt i to perspektiver fra to mennesker, som var en del af den politiske magt i Fredericia.

To politikere, der havde det politiske ansvar i perioden, hvor Ungdommens Hus bliver til og udvikler sig. Henholdsvis formanden for Børne- og

ungdomsudvalget i Fredericia Byråd, Jane Findahl, hvor langt hovedparten af ungdomshusets politik og økonomi henhørte, samt byens borgmester, Uffe Steiner Jensen, der sammen med det samlede byråd stod i spidsen for en byudviklingsplan – "Kvartersplanen" – en plan, der blev en vigtig aktør, for at Fredericia Kommune og byens unge kunne få deres Ungdommens Hus.

Teksten er således skrevet af mig, men den bliver til igennem en samtale hos Jane Findahl i Fredericia d. 21. februar 2020.

En samtale, der har udgangspunkt i en interviewguide, som er tilsendt Jane og Uffe inden samtalen. Jeg optager samtalen, og med afsæt heri skriver jeg denne tekst. Tekstens citater med Jane og Uffe er godkendt af de to i september 2020. Hvor der indgår andre citater, er disse enten officielle dokumenter eller af de respektive afsendere godkendte citater.

Jeg kan ikke fralægge mig min egen rolle og interesse i Ungdommens Hus generelt og fritids- og ungdomspædagogik specifikt, og det er en umulighed, at jeg i denne tekst kan komme uden om mig selv, jeg kan ikke undgå at "farve" og vinkle teksten, idet det er mig, der fører "pennen".

Disse valg, farver og vinkler er uden tvivl påvirket af min erfaring som Ungdommens Hus' første koordinerende leder fra 2001 til 2007, med involvering i processerne, der medskaber ungdomshuset som leder af Den Matrikelløse Klub i Fredericia fra 1998. Det har dog været min intention hele vejen igennem samtale-, interview-, og skriveprocessen at forholde mig åbent og undersøgende til de primære informanternes, Jane og Uffes, perspektiver – men, jeg både sammentrækker og udvider de fortællinger, der opstår, og som nævnt er de efterprøvet og godkendt af de to.

Læseren ville kunne indtage den position og holdning, med afsæt i min historie med Ungdommens Hus, at teksten er et partsindlæg for Ungdommens Hus i Fredericia, som det engang var. Dette vil være forkert. Min intention er at lade Jane og Uffes, perspektiver få plads og rum.

Hermed nåede vi igennem omvejen og er nu klar til at forsøge at give svar på det næste afsnits overskrift: "Hvorfor fik byens unge og de rytmiske musikere et ungdomshus?"

Det korte svar på det spørgsmål er selvfølgelig, fordi der var politisk vilje, men politisk vilje er jo heller ikke en selvfølge – den bliver til. Vi begiver os nu ind i samtalen.

Billede herunder: Møde og samtale med Jane Findahl Lindskov og Uffe Steiner Jensen. Foto: Jesper Larsen

Hvorfor fik byens unge og de rytmiske musikere et ungdomshus?

Jesper:

Hvad står for jer som de eller den største oplevelse med Ungdommens Hus?

Jane:

Hele processen med at få huset, det var ikke nemt, men det ser jeg som godt politisk håndværk, hvor politik blev skabt i samspil med unge borgere, musikere, og det var ikke nemt.

Jeg husker et valgkamps møde, vistnok på gymnasiet (valgkampen 1997), hvor J.B.¹ udtrykte, at byen skulle have et ungdomshus – da vidste jeg, at det var muligt, at vi måske kunne få et ungdomshus.

Uffe:

Nej, det var bestemt ikke nemt, og Jane har jo måttet bruge meget politisk kraft, ja, det var vi en del, der gjorde, men særligt Jane var jo i front. Og så var der jo det med pengene, det blev jo dyrere, end vi først havde beregnet det til, og da vi så havde lavet det, så skulle det hele laves om.

I 1998 overtog Uffe Steiner Jensen, i forbindelse med J.B. Niensens sygdom og død, posten som borgmester. Også Kultur- og fritidsudvalgets daværende formand, Inger Davidsen², spillede en vigtig rolle på den politiske scene i realiseringen af Lydmuren, de rytmiske øvelokaler, der før Ungdommens Hus lå i det daværende elværks barakbygninger i Oldenborgergade.

I midten af 1990'erne var der en stigende bekymring omkring større børn og unges liv i Fredericia midtby. Dette kan bl.a. iagttages igennem politisk bestilte rapporter udarbejdet af Ungdomsringen³ (Steen Kristensen, 1994) og Fredericia Kommunes eget fritids- og ungdomsklubprojekt "Frederic & Ida"⁴ (Institutionsafdelingen, 1996).

Jane:

Vi stod i den situation, at midtbyens fritids- og ungdomsklub, Remisen, samt Ungdomsskolen lå i lokaler på den daværende Købmagergades Skole. De lokaler ville vi gerne bruge til en ny international linje på skolen, og Lydmuren (øvelokaler og studie for

---

¹ Jørn Bent Nielsen var borgmester i Fredericia, valgt for Socialdemokratiet i perioden 1981-1997. JB, som han lød i folkemunde, døde kort efter sit genvalg ved kommunalvalget i 1997.

² Inger Davidsen var medlem af byrådet for Socialdemokraterne fra 1978-2004. Inger Davidsen døde på tragisk vis sammen med sin mand Ole Davidsen i Grønland i 2014.

³ Ungdomsringen er en interesseorganisation og idé-politisk forening, der arbejder for demokratisk dannelse af børn og unge igennem deres medlemskab af fritids- og ungdomsklubber og ungdomsskoler i Danmark.

⁴ Projektet skulle tilpasse de eksisterende fritids- og ungdomsklubber i Fredericia Kommune til ny og selvstændig lovgivning for klubområdet vedtaget af Folketinget med virkning fra 1995.

byens rytmiske musik) var opsagt i de lokaler, hvor de rytmiske musikere holdt til, i elværkets barakbygninger i Oldenborgergade. Så vi var jo på jagt efter nye lokaliteter for klubvirksomheden og den rytmiske musik, men samtidig efter nye måder at tænke og gøre ungdomspædagogik på, hvilket havde at gøre med, at Fredericia var under forandring.

Og da vi så fik Uffe som borgmester, så var det, at vi begyndte at blive visionære i byrådet – vi var jo på røven, og bare det at beslutte sig til, at vi ikke ville spare os ud af krisen, var jo visionært, og i dag kan vi jo se, at det var en god og rigtig beslutning.

Uffe:

I forlængelse af et administrativt besluttet ledelsesgrundlag for kommunen og den trængte økonomi, besluttede byrådet i tæt samarbejde med vores direktion, at vi ikke kunne og ej heller ville spare os ud af økonomisk trængte tider. Derfor opbyggede vi en stærk vision med tilhørende værdier for kommunen.

Jesper:

Hvad var det visionen hed og gik ud på?

Uffe:

Vores vision hed RUM – Vision 2012 og blev formuleret og vedtaget af det samlede byråd i december 2003, den havde seks hovedpunkter med hver en række værdibærende underpunkter. De seks hovedpunkter lød:

- Byen for alle.
- Vi vil sprænge rammer.
- Vi vil lære – at lære.
- Borgerne tager ansvar.
- Vi vil skabe rum for livskvalitet.
- Vi vil have respekt for vores historie.

Vores vision i Fredericia var retningsgivende og værdibærende for det Fredericia, der var dengang, og den fik stor betydning for de planer, vi rullede ud efterfølgende - det kan vi se i dag – for det, vi planlagde i vores tid, var jo Musicalakademiet/Fredericia Teater, det var Kanalbyen - Fredericia C, Danmark C, og de er jo alle sammen tænkt før 2010. Samlet set brugte vi vel omkring 1 mia. kr. på de store planer.

Men tilbage til Ungdommens Hus.

Jesper:

Hvilken rolle spillede det daværende By- og Boligministerium?

Uffe:

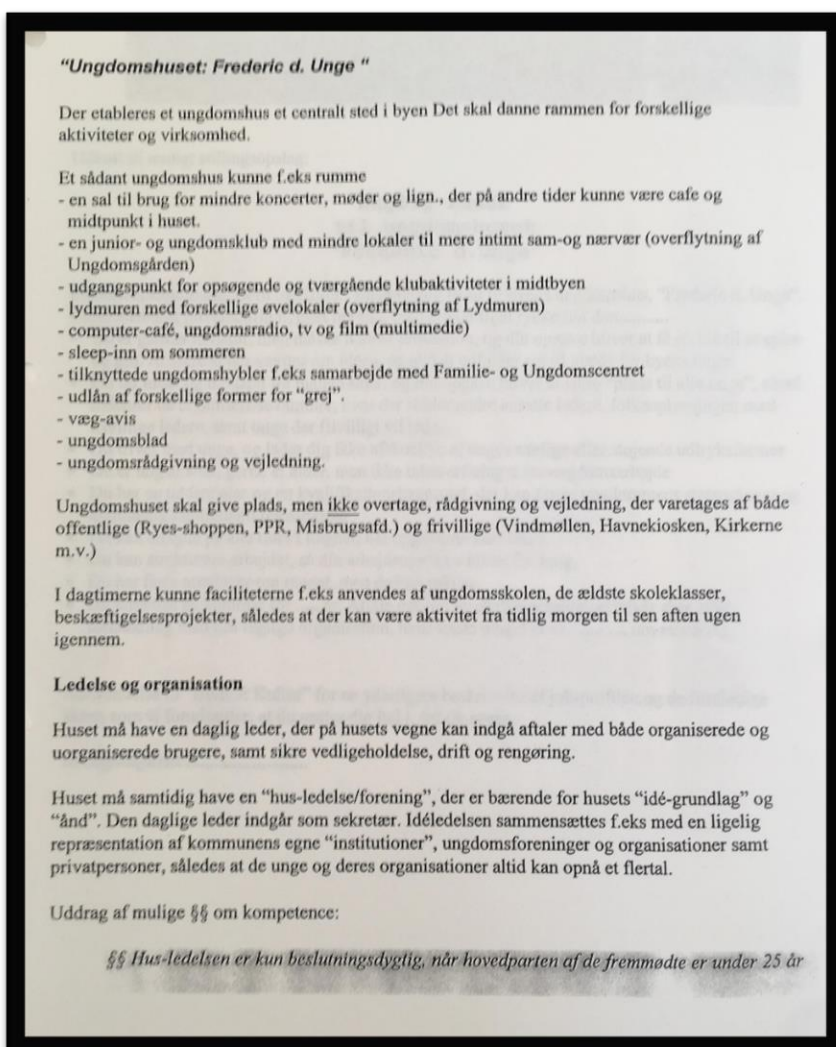
Fredericia Kommune kom med i et landspolitisk og indledende forsøg til Planloven, der udsprang af By- og Boligministeriet. I Fredericia konkret udformet til et byfornyelsesprojekt,

der blev kendt som "Kvartersløftsplanen". Denne plan indrammes af Sjællandsgade i nord, Oldenborgergade i syd, Købmagergade i øst og Norgesgade i vest. Hvad der lå af boliger inden for her var med i Kvartersløftsplanen.

Ungdommens Hus og for så vidt også Gasværksgrunden var afgørende for, at vi kunne komme i hus med Kvartersløftsplanen, og Jane ved nok præcist, hvorfor og hvad der skete i den forbindelse?

Nedenstående to billeder udgør det projektudkast: "Ungdomshuset Frederic d. Unge" som By- og Boligministeriet og Fredericias Byråd forholdt sig til. Foto: Jesper Larsen

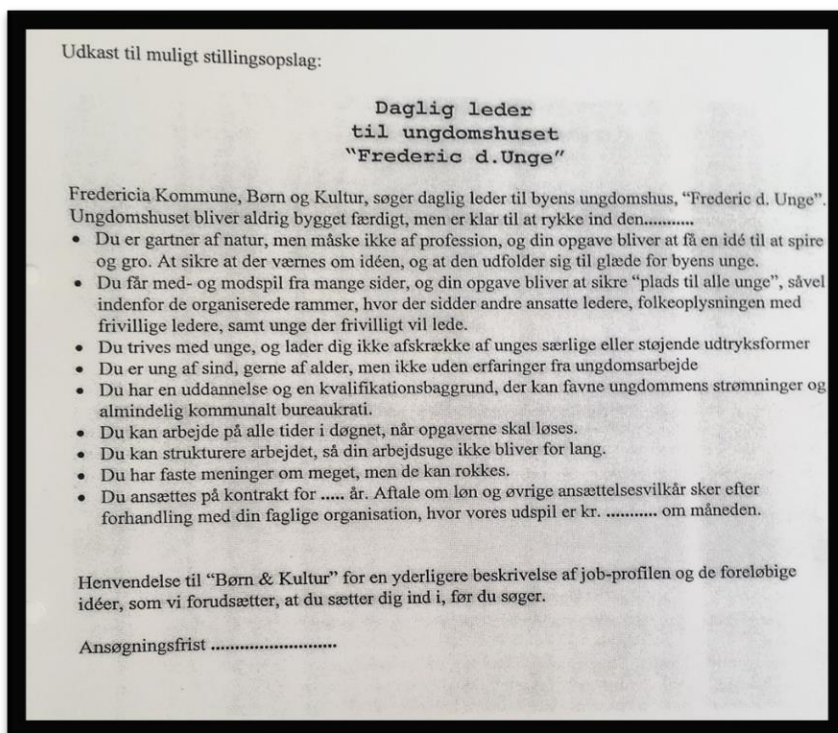
Jane: Det var, fordi vi igennem vores fine relation til Helga Madsen fra By- og Boligministeriet fik at vide, at det var fint med kvartersløftet, men vi skulle sikre noget socialt og kulturelt i kvartersløftet, samt borgernes medinddragelse i deres kvarters udvikling. Og herefter arbejdede bl.a. Runges⁵ del af forvaltningen v. Institutionsafdelingen med at se på mulighederne og kom op med Gasværksgrunden i Købmagergade og ungdomshus i godsbanegården i Norgesgade. Det var bl.a. By- og Boligministeriets positive svar på det indledende projektforslag, "Frederic d. Unge", der satte gang i processen i ungegruppen. Med svaret fra

ministeriet fik de unge blod på tanden, idet ministeriet gerne så samtlige sociale og kulturelle projekter i Kvartersplanen beskrevet på samme måde som projektforslaget "Frederic d. Unge".

⁵ Jørgen Runge Madsen var direktør for forvaltningen for Børn og Kultur. I denne del af den kommunale administration var Dorien Hansen tovholder for projektet Ungdommens Hus.

Uffe:

Noget af det, jeg husker, var, at musikfolket var sure på os, de ville jo ikke noget i

begyndelsen – og vi ville have de unge mennesker til at medvirke til at bestemme en hel masse, men de ville ikke være med. Så satte vi arkitekter og planlæggere på. De kom med et forslag, der blev sendt ud, og så skal jeg love for, at der skete noget, og i denne proces var også Lydmurens folk ret så aktive i udformningen af idéer til huset. Både de unge og musikerne trådte i karakter, og det forstod byrådet. Det var et rigtig flot stykke planlægningsarbejde, der efterfølgende skete.

Jane:

Men de syntes ikke, det var fedt – de havde ikke lyst til at være der.

Uffe:

Nej, der var jo grupperinger, det ved du alt om, Jesper, men vi ville jo blande dem sammen, det var jo en del af den bagvedliggende intention.

Den intention, som Uffe hentyder til, var selvfølgelig idéen om mangfoldighed, der har været et grundlag for Fredericias historiske udvikling (og som senere også medtages i Vision 2012), men som også var en del af grundlaget for den ministerielle støtte til Fredericia Kommunens plan for kvartersløftet i Fredericia indre by.

Således har både Jane, Uffe og Ungdommens Hus' daværende leder (Jesper, undertegnede) på vegne af det daværende byråd lovet ministeriet, at Ungdommens Hus ikke måtte blive et traditionelt spillested/kulturhus, ej heller måtte det udvikle sig til en traditionel fritids-ungdomsklub, men alene basere sig på idéen udtrykt igennem

projektforslaget: Frederic d. Unge⁶, der dannede det ideologiske beslutningsgrundlag for Ungdommens Hus.

Derfor kunne Ungdommens Hus heller ikke oprettes og styres med afsæt i et særligt lovgrundlag⁷ – det blev derfor kommunalfuldmagten, der måtte tages i anvendelse.

Uffe:

Det var et enormt interessant stykke planlægningsarbejde, og det har jeg for nylig optrådt med for en række planlæggere i København – altså det med, når en række brugere for alvor involverer sig, og det er jo det, al planlægning bør gå ud på, men der er ikke ret meget planlægning, der i virkeligheden foregår på denne måde. Så at få projektet op at stå står også for mig som noget virkelig fantastisk.

At få projektet op at stå var jo vanskeligt, men det lykkedes med hele byrådets opbakning, og derfor husker jeg også med stor glæde indvielsen med by- og boligminister Lotte Bundsgaard i spidsen – det var en rigtig fin dag.

Jane:

Men kan du så også huske, at det blev dyrere end først budgetteret, og vi måtte have projektet i byrådssalen igen. Jeg husker det tydeligt, det var en hård omgang.

Uffe: Det var selvfølgelig yderst ærgerligt, at vi ikke kunne fastholde det oprindelige budget, men vi stod med en fredet bygning, hvori vi gerne ville etablere et moderne hus sammen med byens unge, som nu var gået helhjertet ind i processen.

Billede tv.: Ungdommens Grundlovsdag 5. juni 1999. Byens unge stemmer om 2 skitseforslag til deres hus indretning. Foto: Lars Lindskov

---

⁶ Frederic d. Unge var det indledende projektforslag til By- og boligministeriet, der havde fokus på at de unge skulle have størst mulig indflydelse i deres kommende ungdomshus i samarbejde med kulturmedarbejdere og pædagoger. Se billeder side 7 – 8.

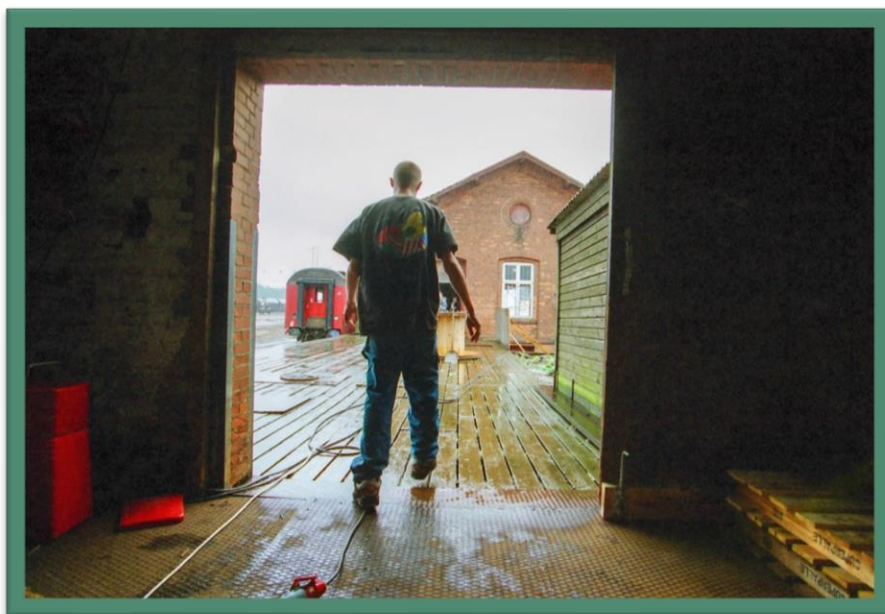
⁷ F.eks. Lov om klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud, Folkeoplysningsloven eller Ungdomsskoleloven.

De fik ikke alt, de unge, men deres forslag endte med at blive dyrere end det oprindelige forslag, som arkitekterne kom med i første omgang. Men byrådet var med på den.

Jesper:

Hvordan var det for dig, Jane, at skulle i byrådssalen igen med en genforhandling af projektets økonomi?

Billede tv.: Ungdommens Hus er etableret ved en renovering af en fredet DSB-godsbaneterminale på adressen Norgesgade 46 a i Fredericia.

På billedet anes det åbne rum imellem de to gamle bygninger, hvorimellem der i

dag er etableret cafe i Ungdommens Hus

Foto: Lars Lindskov

Jane: Jeg var ret nervøs og dybt bekymret, den dag vi skulle behandle det i byrådet – igen. Hele Ungdommens Hus afhang jo af, om byrådet var med og forstod den proces, vi stod i. Der var jo politikere, der brugte ord om vores dårlige planlægning, men omvendt er det jo et vilkår i en samskabende proces – vi kunne ikke planlægge alt på forhånd. Heldigvis stemte ingen politikere imod – det var en stor dag, med stor lettelse – et samlet byråd bakkede op.

Anlægsprojektet med afsæt i arkitekternes første forslag lød på 8 mio. kr., det endelige forslag kom til lyde på 12,7 mio. kr., hvor de 4 mio. kr. kom fra kommunekassens anlægsbudget, og de 8,7 blev givet som støtte fra By- og Boligministeriet. I alt modtog Fredericia Kommune omkring 50 mio. kr. i støtte som led i Kvartersløftsplanen.

Uffe:

Jeg synes egentlig altid, at der hele vejen igennem har været en stor opbakning i byrådet, selvfølgelig var der medlemmer, der skældte ud, og særligt når der var en dårlig sag, der havnede på forsiden af Dagbladet (Fredericia Dagblad, red.), for der har både Jane og jeg skullet stå på mål for det igen.

Udover indvielsestale ved Lotte Bundsgaard samt Uffe Steiner Jensen holdt Stine Hansen og Michael Dahl, som repræsentanter for byens unge og gennemgående personer i hele processen med Ungdommens Hus frem mod åbningen, også tale.

Billede tv.: Stine Hansen og Michael Dahl på talerstolen ved Ungdommens Hus indvielse 16. marts 2001. Foto: Lars Lindskov

Når man læser ind i korrespondancen, dateret 30. april 1998, imellem Fredericia Kommunes forvaltning afdeling Teknik og Miljø og Bolig- og Byministeriet, Departementet 9. kontor, fremgår det tydeligt at der var stor opmærksomhed og energi i forhold til projekterne om Ungdomshuset: Frederic d. Unge og Gasværksgrunden.

Heraf fremgår det bl.a. at ministeriet gør ungdomshuset og Gasværksgrunden som forudsætning for statens støtte af Kvarterplanen. Ministeriet ønsker øvrige sociale og kulturelle projekter beskrevet i stil med ungdomshuset og Gasværksgrunden. Specifikt omkring projektforslaget Ungdomshuset: Frederic d. Unge udtaler ministeriet:

"Det vil sige, at der ved udarbejdelsen af budgetplanen skal ske en fordeling af den statslige støtte, således at den statslige refusion af kommunens udgifter til etablering af ungdomshus bliver 75%. Projektet er i øvrigt både spændende og visionært og kan som enkeltprojekt være til inspiration for andre kommuner".

Fredericia Kommune modtager samlet set lige omkring 50 mio. kr. i støtte fra staten til byfornyelse i den indre by jf. Kvarterplan Fredericia Bymidte. En stærkt medvirkende årsag til denne støtte var projektforslaget: Ungdomshuset Frederic d. Unge – et ungdomshus, der ikke på denne baggrund kunne styres som en fritids- og ungdomsklub, en ungdomsskole eller et kulturelt musikhus Ungdomshuset måtte gerne give rum til disse funktioner og byens unge skulle sikres maksimal indflydelse i styringen og ledelsen af huset i et samarbejde og samspil med Fredericia Kommune.

Ungdommens Hus måtte i sine første 3 – 4 leveår begrænse rundvisningerne i huset på grund af meget stor interesse udefra både nationalt og internationalt og derfor blev rundvisninger, oplæg og foredrag gjort mulige mod et symbolsk honorar, i øvrigt med ministeriets godkendelse.

Billeder nedenunder udgør aftalegrundlaget imellem staten og Fredericia Kommune. Dateret 30. april 1999. Foto: Jesper Larsen

att. Søren Nellemann

HMA

Teknik og Miljø
Rådhuset
7000 Fredericia

Vedrørende forsøgsprojektet "Kvartersplan Fredericia Bymidte".

Da jeg ikke kan deltage i næste styregruppemøde, vil jeg i forlængelse af vores telefonsamtale med dette brev nærmere præcisere vores indstilling til, hvordan ministeriet kan støtte ovennævnte projekt økonomisk og på hvilke overordnede betingelser, støtten kan gives .

Mit udgangspunkt er Forslag til Kvartersplan Marts 1998 og beskrivelsen af Ungdomshuset : Frederic d. Unge (Kulturprojektforslag nr. 1) og Gasværksgrunden (Kulturprojektforslag nr. 2) med tilhørende budget.

Ministeriet er indstillet på at støtte gennemførelsen af kvartersplanen indenfor en investeringsramme på op til 25 mill.kr. efter forsøgsbestemmelserne i den tidligere lov om byfornyelses- og boligforbedring og med en refusion på 75 % af kommunens udgifter. Derudover er ministeriet indstillet på at tildele Fredericia Kommune en ekstraordinær investeringsramme på op til 20 mill.kr. til gennemførelse af beslutninger om bygningsfornyelse efter den nugældende byfornyelseslov.

Endelig er ministeriet indstillet på at give tilsagn til støtte til gennemførelse af den økologiske gårdforbedring af Karré 6, som et demonstrationsprojekt ligeledes efter forsøgsbestemmelserne i den gamle lov. Udgifterne til dette skal holdes indenfor ovennævnte investeringsrammer. Såfremt kommunen ønsker forhøjet refusion af forsøgsudgifterne, skal de indeholdes i forsøgsrammen på 25 mill.kr.

Forudsætningerne for at ministeriet kan give tilsagn om støtte er følgende.

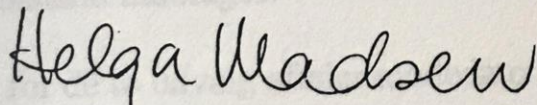
Ministeriet skal godkende den endelige Kvartersplan med den endelige finanserings- og tidsplan. Derudover skal ministeriet godkende de enkelte projekters udformning og finansiering på baggrund af projektbeskrivelser i stil med de foreliggende om Ungdomshuset og Gasværksgrunden, suppleret med tidsplan og budget.

Det er en forudsætning for støtten, at Fredericia Kommune gennemfører den samlede kvartersplan, og at kommunen bestræber sig på en fortsat god borgerinddragelse i planlægnings- og gennemførelsesfasen.

I bestemmelserne om den helhedsorienteret byfornyelse i den gældende byfornyelseslov er der sket en prioritering af indsatserne ved en differentiering af refusionssatserne. Det højeste statslige refusionssats gives til udgifter i forbindelse med borgerinddragelse og beboerhuse. Da Fredericias forsøgsprojekt skal danne en model for helhedsorienteret byfornyelse, må fordelingen af statsstøtten til enkeltprojekterne i forsøget ikke være i modsætning til denne differentiering. Det vil sige, at der ved udarbejdelsen af budgetplanen skal ske en fordeling af den statslige støtte, således at den statslige refusion af kommunens udgifter til etablering af ungdomshus bliver 75 %. Projektet er iøvrigt både spændende og visionært og kan som enkeltprojekt være til inspiration for andre kommuner.

Jeg må som nævnt melde afbud til næste styregruppemøde - idet det ikke er muligt for mig at aflyse et andet møde, jeg allerede har lovet at gå til. Søren Schächter har derimod mulighed for at deltage.

Med venlig hilsen

Helga Madsen

fuldmægtig

Ungdommens Hus – hvad var det svar på?

Fra slutningen af 1990'erne og op igennem 00'erne befinder Fredericia sig i en omstilling fra by med tung industri til en anden form for samfund, som er blevet iagttaget og benævnt på mange måder: videnssamfund, det senmoderne samfund, det hyperkomplekse samfund og risikosamfundet for nu at nævne nogle. Forandringen af samfundet var nemlig ikke kun gældende for Fredericia, men havde at gøre med større globale og omsiggribende processer i hele verden.

Uanset hvad vi kalder det, samfundet, så har sådanne overgange fra det ene samfund til det andet det med at sætte sig som en form for ubehag i mennesker. Dette kalder selvfølgelig på politikere, der er i stand til at føre en politik, som hjælper borgerne og styrer samfundsudviklingen på en måde, der matcher det grundlag, de er valgt på.

Uffe:

Fredericia Kommune var på vej mod et skifte fra industrisamfund til et andet samfund, der i nogle sammenhænge er blevet benævnt som et videnssamfund. Nedbrydningen af Kemira⁸ og flytningen af Fredericia Skibsværft er bl.a. nogle af de konkrete hændelser, der kan symbolisere dette skifte.

Et sådant brud er selvfølgelig forbundet med både muligheder, risici og utryghed. Utrygheden for borgerne i Fredericia lå jo i de mange industriarbejdspladser, som nogle steder beskæftigede tre generationer. Men industrierne flyttede ud eller var på vej til det, og vi havde behov for at skubbe på den udvikling og komme i gang med udvikling af byen og kommunen.

Jane:

Pludselig stod mange af Fredericias borgere i en utryk situation – ikke fordi vi ville nedlægge arbejdspladser, der var for længst gået en bevægelse i gang i Danmark med industriarbejdspladser, der flyttede mod billigere arbejdskraft, og den bevægelse havde også ramt Fredericia.

De industriarbejdspladser, der tidligere har kunnet sikre arbejde for den opvoksende ungdom, var på vej til at forsvinde, derfor opstod der et behov for en lærings- og dannelsesmæssig ny- eller re-orientering for byens unge. Sådan er det, når samfundet forandrer sig – og det fik også betydning for den måde, vi begyndte at tænke ungdomspolitik, hvor Ungdommens Hus kom til at spille en central rolle sammen med mange andre tiltag, der senere kom til udtryk i visionen på børne- og ungeområdet – vi ville være DK's bedste børne- og ungeby målt på livsglæde.

---

⁸ Kemira var en fabrik, der lå inde i Fredericia by ved havnen og det dybe Lillebælt. Kemira producerede bl.a. kunstgødning. Oprindeligt hed fabrikken først Dansk Syre og Superfosfatfabrik og derefter Superfos.

Ungdommens Hus blev med vores Vision 2012 indplaceret som et sted, hvor man bl.a. kunne øve sig i at tage ansvar for sig selv, sine venner og det samfund, man var en del af – øve sig i demokrati i praksis.

I visionen under værdien: "Borgerne tager ansvar" står der bl.a. "Vi ønsker, at børn og unge får mulighed for at tage forpligtende ansvar på sig for andre mennesker" (Byrådet i Fredericia, 2003).

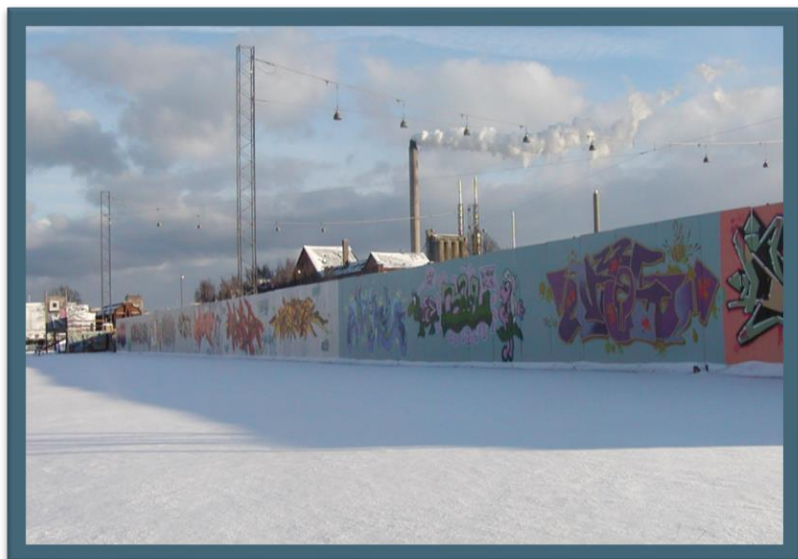
Jane:

Og Ungdommens Hus sprængte rammer. Dels rammerne for, hvordan man skulle arbejde ungdomspædagogisk, men også rammerne for opmærksomhed, og det er mit indtryk, at huset blev både landskendt og kendt ud over landets grænser.

Men samlet set havde planen med Fredericia C og den tilhørende flytning af skibsværftet sin pris – magten i byrådet bestående af S og SF blev jo væltet, og vi måtte trække os i 2010. Vi lykkedes ikke med at få forklaret ordentlig til vælgerne, hvad det var, vi ville med byen og kommunen, og her var sagen om værftet et kardinalpunkt.

Uffe:

Ja, det havde det jo, for vi blev sammen med SF smidt på porten, og flertallet skiftede. Sådan er det jo med demokratiet, det er jo fair nok, om end jeg synes, at det var synd for Fredericia. Men jeg har aldrig fortrudt, jeg var ærgerlig over, at det skete, at vi ikke blev genvalgt, men jeg har aldrig kunnet mærke fortrydelse.

Prøv at tænke sig, hvis vi ikke havde truffet beslutningen i 2008 – vi havde risikeret, at Fredericia ville have været gået til i et dybt sort hul. Kemira-fabrikken havde måske stået dernede endnu, ikke med alle dens rygende skorstene, men som en ruin.

Billede Tv: Graffiti-væggen ved Ungdommens og fabrikken Kemira med den rygende skorstene i baggrunden. Foto: Jesper Larsen

Billeder herover. Før og efter reovering, Foto: Lars Lindskov.

Flid og fællesskab. Tilbageblik på livet i Ungdommens Hus

Billede herunder: Ungdommens Hus Cafe. En ny tilbygning imellem godsbanens to bygninger. Foto: Lars Lindskov

Jesper:

Hvad tænker I om det indhold og det liv, som opstod i Ungdommens Hus?

Uffe:

Jeg kom tit på besøg i Ungdommens Hus, særligt efter vores politiske værksteder i partiet lørdag formiddag, jeg var nysgerrig, og jeg synes, vi skal blande os i vores unge menneskers liv, uanset om det nu er som borgmester eller bedstefar. Jeg synes altid, der har været en imødekommenhed i Ungdommens Hus, men jeg er jo ikke blind for, at der med garanti også har været unge, som har tænkt: "hvad vil den gamle idiot her?" Men vi overkom det jo sammen, de unge mennesker og jeg har drukket adskillige kopper kaffe i Ungdommens Hus i

caféen. Jeg har altid været nysgerrig på de unge menneskers liv, og det er vigtigt, at vi blander os.

Noget af det, jeg tager med mig som et stærkt indtryk fra Ungdommens Hus, er, at jeg fuldt og fast tror på, at Ungdommens Hus har hjulpet mange unge til en bedre tilværelse, som ikke havde været dem forundt, hvis ikke det havde været for Ungdommens Hus. Stedet rummede et socialt fokus med stor social ansvarlighed både unge og medarbejdere imellem, men også for byen Fredericia.

Huset blev jo nærmest en enorm kilde, hvor idéer og initiativer flød i en lind strøm ud i verden. Og de kom jo langt omkring ikke, bare ud i Fredericia og Danmark eller Europa – nej, ud i alle dele af verden! (Jane samtykker)

Det var virkelig imponerende, nogle af de unge så måske i nogles øjne lidt mærkelige ud, og de lyttede til en forfærdelig høj musik, men deres idéer og initiativrighed fortjener stor anerkendelse og ros.

Nedenstående foto: Streetskate konkurrence sponsoreret af cykelforretningen Bjerggeden og Byrotten. Skatearealet ved Ungdommens Hus kostede i anlæg 350.000 kr. Arealet blev til ved frivillig arbejdskraft fra de unge, medarbejderne og ikke mindst en medarbejders mand som kunne håndtere beton – Lasse Brock

Arealet blev kåret som DK's bedste udendørs skatearealet af skatemagasinet Tacky. Foto: Michael Dahl.

Som eksempel på det ovenstående er Fredericia Hardcore Festival, der på et og samme år havde både musikere/bands samt publikummer fra alle syv verdensdele. Musikscenen i Ungdommens Hus og skater- og graffitiarealet tiltrak løbende deltagere fra hele verden, og nogle af kulturens største verdensidoler har svinget "kanderne" (spraydåser) og skateboards ved Ungdommens Hus.

Omkring 2005-06 var Ungdommens Hus blevet et stærkt samlingspunkt for byens unge. Det var lykkedes at integrere unge med vidt forskellige interesser, kulturer, social baggrund og identiteter.

Th.: Foto af plakat. Fredericia Hard Core Festival. Arkiv.dk. Festivalen samlede op mod 3500 gæster fra hele verden.

hardcore festival fredericia denmark// www.geocities.com/hcfest
first ever outdoors hardcore gig together in denmark see more

friday// august //2.
 18.00 studson (denmark) rock and roll hc
 19.00 heldback (sweden) old school punk core
 20.00 kaospilot (norway) chaotic and really great
 21.00 rentokiller (sweden) rocking hardcore
 22.00 crisis never ends (germany) full on heavy metal
 23.00 complete (denmark) tough melodic core

saturday// august //3.
 14.00 As we fight (denmark) metal hardcore
 15.00 set my path (sweden) punk core straight edge
 16.00 miss mofet (sweden) metal/cybercore
 17.00 defdumb (luxemburg) modern hardcore
 18.00 Barra head (denmark) post punk
 19.00 darwin (netherlands) METAL hardcore
 20.00 deluge (netherlands) Modern hardcore
 21.00 Majority rule (usa) political brutal
 22.00 Lack (denmark) empunk/hc
 23.00 darkest hour (usa) hardcore/metal usa's finest

friday// 80,- dkr
 saturday// 120,- dkr
 both days// 180,- dkr

great skateboard fa'silly'ties// we are working on a huge area for skaters to run and play. It's not finished yet but still usable.
distro's// there will be Distro's from all over the world you've got a distro? well bring it there will be a specific distro area for shopping and trading your records in abandoned trains right on the festival area.
sleep// it is possible to sleep in tents on the festival area. remember to bring tents and sleepingbags.
foods and drinks// vegan/vegetarian foods, and whatever you want to drink!

Organized by// kulturmiljøen and last effort recordings.
 arkiv.dk ungdommens hus (house of youths) adr// norgesgade 46a, 7000 fredericia, dk. ungdommenshus Kulturmiljøen

Øvelokaler og indspilningsstudier var fuldt bookede, hvilket vil sige op mod 250 aktive musikere, og af budgetopfølgingsrapporter kan aflæses, at lejeindtægten aldrig havde været større, ikke bare i Ungdommens Hus' tid, men også hvis man medregner den tid, hvor øvelokaler og studier var placeret i Lydmuren i Oldenborgergade.

De aktive politiske ungdomsorganisationer i Fredericia henlagde deres møder i husets regi - VU, DSU, SFU, KDU, KU og SUF. De 20-30 graffitimalere og mindst lige så mange skatere gav liv til udenomsarealerne. Der var musicalhold i salen hvor 40-50 skuespillere, sangere, dansere, musikere og scenefolk løbende øvede deres sceneoptræden. Der var diverse arrangementsgrupper, der lavede internationalt arbejde, teater, festivals, graffiti-jams og koncerter. Der var workshops for de rytmiske musikere, kunststillinger og "spoken words"-arrangementer. Der var folk, der bare "hang ud" i caféen, og det hele virkede, som om de unge på trods af deres forskellighed havde fundet sammen om noget fælles - deres ungdomsliv i deres Ungdommens Hus, som også betød, at de unge mødtes på tværs, når huset ikke var åbent.

En af de unge, som deltog dengang, og som i det nedenstående ser tilbage på sin tid i Ungdommens Hus, var Rasmus Stoklund:

Min tid i Ungdommens Hus var min indgang til politisk arbejde sammen med en række unge fra andre partier. Det var en god oplevelse – ikke mindst, fordi der var voksne, som kunne hjælpe os med at skabe rammerne og hjælpe med at realisere de idéer og skabe, vi gerne ville sætte i søen. Debatmøder, et tværpolitisk ungdomsråd og forskellige andre aktiviteter skabte møder mellem

os på tværs af uddannelser og politiske opfattelser – bl.a. derfor husker jeg det som en god tid, og jeg fik gode bekendtskaber, som jeg den dag i dag sætter stor pris på.

I dag er Rasmus Stoklund medlem af Folketinget for Socialdemokraterne.

Også ungdomspolitikere fra den anden fløj af det politiske spektrum var glade for Ungdommens Hus, her et uddrag fra en pressemeddelelse som Fredericia Kommune udsendte i anledningen af, at Venstres Ungdom havde valgt at henlægge deres landsstyrelsesmøde i Ungdommens Hus i 2006. **Tv. Foto af plakat. Arrangement i Ungdommens Hus 2003 arkiv.d**

Ungdommens Hus i Fredericia er et unikt mødested, der giver unge en mulighed for at dyrke deres foreningsinteresser eller blot slappe af og hygge sig med jævnaldrende.

Sådan siger Karsten Lauritzen, Venstres Ungdom, landsformand, der netop har været i Ungdommens Hus i anledning af landsstyrelsesmøde i Venstres Ungdom.

I Venstres Ungdom er vi glade for at bruge huset som udgangspunkt for vores politiske virke, til møder og konferencer. Huset har fantastisk gode faciliteter, man får en god behandling, og servicen er i det hele taget i top. Det er kedeligt, at Fredericia er et af de eneste steder i Danmark, hvor man har et "hus for unge", hvor unge uanset baggrund og politiske ståsted kan mødes i foreningsmæssige eller politiske interesser, fastslår Karsten Lauritzen.

Karsten Lauritzen er medlem af Folketinget for Venstre og tidligere skatteminister. I den nedenstående mailkorrespondance reflekterer Karsten over ungdomshusenes muligheder dagens Danmark og ser tilbage på hans tid i Ungdommens Hus.

Jeg er helt enig med dig i, at den demokratiske dialog og folkedannelse er en af kernerne i vores demokrati, og bør understøttes både kommunalt, regionalt og fra nationalt hold. En af måderne til dette kan være netop "ungdomshuse", som jeg ved allerede har stor succes flere steder i landet. At unge, særligt de fra de idebestemte organisationer, har et rum til at mødes på tværs, er en af de ting, der fremmer netop den demokratiske dannelse og -dialog. Og det har vi, som du også skriver, fortsat brug for.

Hvordan kommunerne ude lokalt skaber rum for den demokratiske dannelse og -samtale, mener jeg af principielle årsager at Christiansborg skal blande sig mindst muligt i, men jeg kan godt se at det vil kunne gavne.

Jeg husker mit bekendtskab med Ungdommens Hus i Fredericia som et godt bekendtskab.

FOLKETINGET

Medlem af Folketinget (V)
Gruppenformand for Venstres Folketingsgruppe.
Christiansborg
1240 København K

Tlf. +45 3337 5500
Karsten.Lauritzen@ft.dk

www.ft.dk

Uffe:

På mange måder kom Ungdommens Hus til at spejle nogle af intentionerne med Vision 2012 og særligt i forlængelse af vores ungdomspolitiske strategi.

Ja, det var så sjovt, og ikke alene var det godt – det var konstruktivt opbyggende for dem, som deltog, men også for os, som betragtede det lidt på afstand og dog var dybt involveret på sidelinjen – det var så fint.

Jane:

De unge, der var der, havde jo et kæmpe engagement, og de var enormt flittige. Det var virkelig sjovt at følge de mange projekter og events, som de unge fik stablet på benene, nogle af dem kæmpe events, som rummede en enorm læring for de unge. Og der var mange flotte og store projekter og sikkert også en del, som kuldsejlede – sådan er det jo, men de unge, der deltog, har helt sikkert lært rigtig meget – Ungdommens Hus var helt sikkert et stærkt læringsmiljø.

Uffe:

Ja, og denne læring var og er jo trækraften i dannelsen af den demokratiske medborger. Prøv at tænke sig, hvordan der hele tiden har skullet samtales, samarbejdes og løses konflikter, det er jo det, der er kernen i vores demokrati, og planen med Ungdommens Hus var jo, at vi ville etablere en praksis, hvor de unge lærte igennem det at gøre noget sammen med andre og samtidig blev dannet til demokrater.

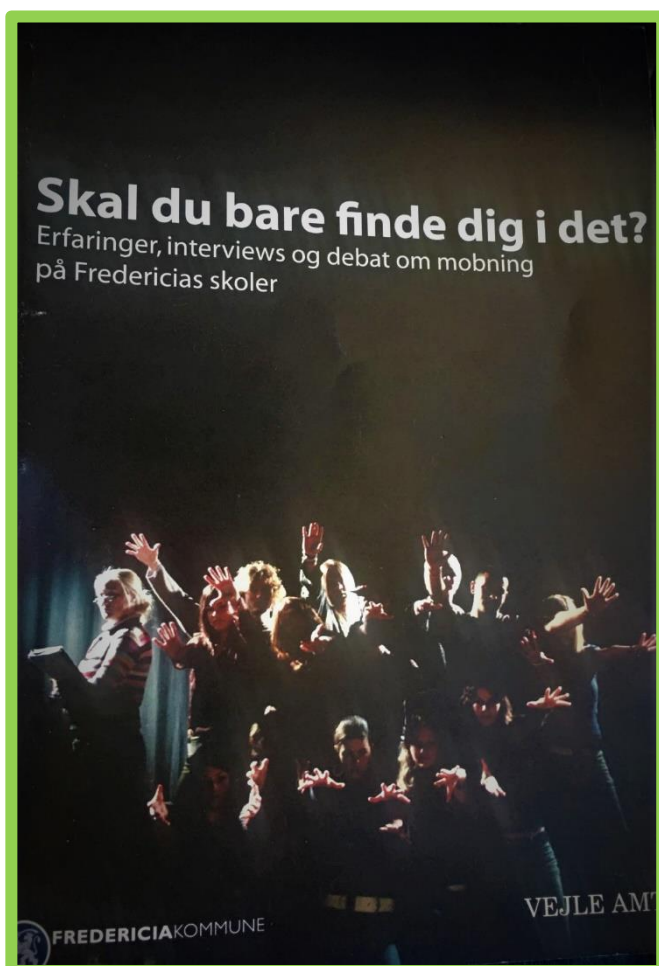
Selv har jeg en ganske særlig historie med en ung mand, som jeg mødte i Ungdommens Hus. Han var temmelig udfordret i sin tilværelse, og jeg ved med sikkerhed, at Ungdommens Hus har haft en afgørende rolle, for at han fik fodfæste i livet med en tilværelse med uddannelse, job, kæreste, barn og familie. Jeg tror, at Ungdommens Hus og de folk, der var dernede har hjulpet mange unge til fodfæste i tilværelsen – for mig står den konkrete historie som et vidnesbyrd på, at lige der har Ungdommens Hus gjort sit arbejde enormt godt.

Jane:

Jeg husker jo også de store musicals, som spillede i Ungdommens Hus i samarbejde med Ungdomsskolen og Klub 7000, og som involverede ikke bare skuespillere, musikere og scenefolk, men som også igennem debatbøger og hjemmesider appellerede til deltagelse ud i folkeskolen. Der blev udgivet debatbøger, som kunne læses og diskuteres i klasserne, og samtidig købte skolerne jo forestillinger og kom ned i Ungdommens Hus, det var et fantastisk samarbejde – der også peger på, at godt nok har Ungdommens Hus, Ungdomsskolen og klubområdet et afsæt i det, vi benævner fritid, men det er samtidig en meget vigtig del af uddannelsen med en helt særlig karakter, der kan noget andet, men supplerende til det formelle uddannelsessystem.

Foto tv. Forside af debatbog om mobning som var forbundet og udgivet i forbindelse med Musicalen Spotlight, hvis tema også var mobning.

Debatbogen blev udsendt til alle overbygningsklasser i folkeskolen og spillede desuden sammen med en webside hvor mobning i skolen blev debatteret.

Musicalscenen spillede jo mange fuldstændigt udsolgte forestillinger i Ungdommens Hus, og det er mit indtryk, at i disse projekter var der stor integration imellem de rytmiske musikere og de unge. Den modsætning, der var i starten, og som måske stadig eksisterer, blev ophævet igennem nogle af de projekter. Og ikke nok med, at de spillede i Ungdommens Hus, forestillingerne kom også op på Fredericia Teater, støttet af BUPL Sydjylland, FTF og Børns Vilkår, og her spillede forestillingen, tror det var Spotlight, forestillingen hed, også for udsolgte huse over fire aftner.

Sikke en udvikling, der skete med de unge, der deltog.

Arrangementerne omkring sidste skoledag i Ungdommens Hus, de store musicals, de alkoholfrie fester står som nogle milepæle for dette samarbejde, men dette var også en kamp, hvor der

fra forskellige sider opstod kampe om det pædagogiske indhold – skulle det være et fritidspædagogisk klubtilbud, eller skulle være et friscættende ungdomspædagogisk sted med et kulturelt indhold – vi troede på det sidste.

Uffe:

Men det var jo også den kontrakt eller aftale vi havde indgået med ministeriet, og som var med til at skabe hele det økonomiske fundament rundt om Kvarterplanen – det var det, vi troede på, og det var det, vi fik både byrådets og ministeriets opbakning til.

Vi ville jo ikke have pædagoger, der var bestyrere af aktiviteter, men fælles udvikling af det liv, der skulle etableres i Ungdommens Hus. Vi skulle ikke have nogle voksne, der kun ville gøre noget for nogle unge, men unge og voksne, der kunne finde sammen om at gøre noget i fællesskab, det er det, vi ville, men det er også det svære. Jeg synes, at Ungdommens Hus er et super eksempel på, at det lykkedes i høj grad. Et sted, hvor mange unge mennesker har fundet nogen andre at lege med omkring små projekter og store projekter, der hver på deres måde har gjort en forskel i samfundet, og som har hjulpet til at danne de unge.

Jane:

Du har helt ret, Uffe, denne ungdomspædagogiske tænkning og praksis var og er ikke en nem opgave. Det har uden tvivl været hårdt arbejde at arbejde i huset. Husets

pædagogik var jo også, om ikke en kritik, så en provokation af den eksisterende pædagogik. Pædagogerne skulle jo ikke, som i mere traditionelle fritids- og ungdomsklubber, bestyre lokaler med faste aktiviteter, men udvikle og skabe nogle "udtryk", der gjorde indtryk i verden, men sammen med unge og ikke for unge.

At tage ansvar for sig selv, venner og samfundet er noget, man skal lære ved at øve sig – der var ungdomshuset vores centrale omdrejningspunkt og middel – men i samspil med andre på det fritids- og ungdomspædagogiske område.

Nøgleordet dengang, men også i dag, er fællesskab, og det tænker jeg, vi skal søge tilbage til, også på et nyt og moderniseret ungeområde.

Uffe:

Vi har fortsat brug for disse demokratiske redekasser, som ungdomshuse kan være, og Ungdommens Hus var og måske stadig er. Vi skal huske på, at demokratiet er skrøbeligt. Prøv at se mod samfund i øst og for den sags skyld også i vest – vi kan derved se, at demokratiet er yderst skrøbeligt.

Det er den der fællesskabende demokratiske opdragelse, som ungdomshuse kan være det bedste middel til, når vi vil stabilisere demokratier. Vi må bygge nogle flere ungdomshuse med nogle stærke voksne, der er gode at "spille bold med".

Jane:

Ja, der skal være gode voksne, det er helt afgørende. Voksne, der forstår at se de unge og det, de unge bakser med i deres ungdomsliv. En ungdomspædagog, som har afsæt i fritiden, men som sammen med de unge kan sætte noget i gang, der kan forene de unge i fællesskaber, der gør noget i og ved vores samfund – det er meget mere end blot aktiviteter i fritiden. Og samtidig skal de kunne støtte og guide den enkelte unge, det er ikke nogen nem opgave, men det er en meget vigtig opgave.

Uffe:

Der skal være den der fremmede voksne. Forældrene er vigtige, men det er ikke nok, der skal være en fremmed voksen, som tror på en. Vi ved alle sammen, hvem den voksne er, og jeg ved det også hos mig selv – min matematiklærer var afgørende for min egen udvikling. Der skal være nogen, der gider de unge.

Opbrud og nye grænser i landskabet

Ungdommens Hus eksisterer stadig i lokalerne i Norgesgade 46a, men med folkeskolereformens implementering i Fredericia i løbet af 2014 og 2015, blev arbejdsformen, som udviklede sig i sammenhæng med klubområdet, ungdomsskolen og det opsøgende klubarbejde, reorganiseret, opdelt og flyttet ud af et samlet selvstændigt fokus med afsæt i fritid til henholdsvis skole-, kultur- og socialområdet.
